

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2024 m. kovo d. Nr. 21RE1- (AG1-29/09-2024)
Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius (*toliau – ir Komisija*), susidedantis iš Komisijos narių Lionelos Gelmanienės, Edvardo Juciaus (posėdžio pirmininkas ir pranešėjas) ir Karinės Zavgorodnajos, sekretoriaujant Jurgitai Daučiūnaitei, dalyvaujant pareiškėjui A. T., viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjo A. T. skundą atsakovei Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijai dėl Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos (*duomenys neskelbtini*) seniūnijos 2023-12-27 rašto Nr. (*duomenys neskelbtini*) panaikinimo. Trečiasis suinteresuotas asmuo Kaišiadorių rajono meras.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjas skundu (b. l. 1–9) Komisijos prašo: „panaikinti individualų administracinį aktą, kuris įformintas 2023 m. gruodžio 27 d. Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos (duomenys neskelbtini) apylinkės seniūno A. J. raštu Nr. (duomenys neskelbtini) ir įpareigoti Kaišiadorių rajono savivaldybės administraciją užtikrinti pareiškėjui teisės aktų reikalavimus atitinkantį praėjimą prie pareiškėjo tėvų kapo pro V. T. artimųjų kapą ar teisės aktų reikalavimus atitinkantį praėjimą prie pareiškėjo tėvų kapo užtikrinti kitu būdu - pro kitus toje pačioje eilėje,, kaip ir V. T. artimųjų kapas,, esančius kapus arba panaikinti individualų administracinį aktą, kuris įformintas 2023 m. gruodžio 27 d. Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos (toliau – ir Administracija) (duomenys neskelbtini) apylinkės seniūno A. J. (toliau – ir Seniūnas) raštu Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – ir 2023-12-27 Raštas), ir perduoti jį nagrinėti iš naujo Kaišiadorių rajono merui”.

Pareiškėjas skunde paaiškino, kad 2022 metų lapkritį kreipėsi į Seniūną, kadangi V. T. pradėjęs tvarkyti artimųjų kapą, buvo sujaukta visa kapų aplinka. Pareiškėjas neteko galimybės laisvai, be pavojaus sveikatai prieiti prie savo tėvų kapo. Taip pat V. T. savo artimųjų kapavietėje iš abiejų pusių padėjo kelias trinkeles, taip aiškiai orientuodamas į kapavietes ribas, kurias niekam nevalia pažeisti ir įkalė kuoliukus, taip dar labiau nurodydamas jos ribas. Apie susidariusią situaciją buvo rašyta „(*duomenys neskelbtini*) aidai“ (*duomenys neskelbtini*) d. Kadangi su šioje publikacijoje išspausdinta Seniūno nuomone Pareiškėjas nesutiko, tai jis kreipėsi į Seniūną raštu ir jam buvo pateiktas atsakymas be jokių motyvų. Pareiškėjas 2023 m. rugpjūčio 1 d. raštu kreipėsi į Seniūną, tikslu gauti (*duomenys neskelbtini*) kapinių planą ir kitus su kapinių tvarkymu susijusius dokumentus. Nurodė, kad dėl susidariusios situacijos 2023 m. lapkričio 15 d. kreipėsi į Kaišiadorių rajono savivaldybės merą (*toliau – ir Meras*), prašydamas užtikrinti tvarką (*duomenys neskelbtini*) kapinėse. Pareiškėjui buvo atsakyta Kaišiadorių rajono savivaldybės (*duomenys neskelbtini*) apylinkės seniūno 2023-12-27 Raštu, kuriame buvo nurodyta, kad Pareiškėjo teisės nepažeidžiamos, priėjimas prie

artimųjų kapo laisvas. Pareiškėjo nuomone šie 2023-12-27 Rašte išdėstyti teiginiai nėra atsakymas į jo prašymą.

Pareiškėjas skunde nurodė, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo (*toliau – ir Įstatymas*) 2 str. 3 p. kapavietė – nustatytas ribas turintis žemės plotas kapinėse, skirtas kapui, rūšiui, kolumbariumui ar kitai laidojimo vietai, kur bus laidojami žmogaus palaikai, taip pat ir balzamuoti ar kremuoti. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. lapkričio 19 d. nutarimu Nr. 1207 patvirtintų Kapinių tvarkymo taisyklių (*toliau – ir Taisyklės*) 14 p. nustatyta, kad “<...> Skiriamos kapavietės dydis vienam kapui – 3,75 kv. metro (1,5’2,5), keliems kapams (šeimoms kapavietė) – 7 kv. metrai (2,8’2,5) arba pagal kapinių planą – kitokio dydžio. <...>”. Kaišiadorių rajono savivaldybės tarybos 2011 m. rugsėjo 27 d. sprendimu Nr. V17 – 273 patvirtintame Leidimų laidoti išdavimo, laidojimo ir kapinių lankymo Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorijoje tvarkos aprašo (*toliau – ir Aprašas*) nurodyta, kad “<...>Skiriamos kapavietės dydis vienam kapui – 3,75 kv. metro (1,5x2,5), keliems kapams (šeimoms kapavietė) – 7 kv. metrai (2,8x2,5) arba pagal kapinių planą – kitokio dydžio. Formuojant naujas kapavietes takai tarp kapų: šoniniai ne mažiau – 0,5 m, galiniai ne mažiau – 0,75 m, tarp kelių eilių galiniai ne mažiau 1,5 m.<...>”. Pareiškėjo nuomone, V. T. sužymėjo savo artimųjų kapavietės ribas nesilaikant teisės aktų nustatytų reikalavimų.

Pareiškėjo nuomone buvo pažeistas Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (*toliau – ir VAI*), kuriame nurodyta, kad viešojo administravimo subjektas turi vadovautis nepiktnaudžiavimo valdžia ir objektyvumo principais. Paaiškino, kad 2023-12-27 Raštas buvo surašytas asmens, dėl kurio neveiklumo ir biurokratizmo buvo kreiptasi į Merą. Pareiškėjo nuomone, jo prašymas negalėjo būti nukreiptas nagrinėti Seniūnui, nes būtent dėl Seniūno veiklos pareiškėjas ir kreipėsi į merą. Pareiškėjo teigimu buvo pažeistos VAI 26 str. nuostatos, kadangi nagrinėjant pareiškėjo prašymą galėjo kilti papildomų klausimų, t. y. kokios aplinkybės trukdo pareiškėjui prieiti prie artimųjų kapo, tačiau iš pareiškėjo nebuvo paprašyta pateikti papildomų paaiškinimų, o tuo pačiu buvo pažeistos ir išsamumo principo nuostatos. Pareiškėjo nuomone 2023 m. pradėti V.T. artimųjų kapo tvarkymo darbai yra ne kas kita, kaip naujas seno kapo formavimas, todėl turėjo būti laikomasi Aprašo 10 p. reikalavimų.

Komisijos posėdžio metu pareiškėjas nurodė, jog skundą palaiko ir prašė jį tenkinti. Nurodė, kad dėl situacijos (*duomenys neskelbtini*) kapinėse jau yra kreipęsis į Seniūną, tačiau Seniūnas nurodytos situacijos neišsprendė. Paaiškino aplinkybes, jog yra ribojamas priėjimas prie pareiškėjo prižiūrimos kapavietės bei mano, jog tokiais veiksmais buvo pažeistos pareiškėjo teisės.

Atsakovė Kaišiadorių rajono savivaldybės administracija prašo Pareiškėjo skundą atmesti kaip nepagrįstą (b. l. 46–51). Atsiliepime nurodė, kad Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (*toliau – ir VSI*) 6 str. 41 p. numatyta, kad ritualinių paslaugų teikimo užtikrinimas ir kapinių priežiūros organizavimas yra viena iš savarankiškųjų savivaldybės funkcijų. Įstatymo 31 straipsnyje nustatyta, kad savivaldybių vykdomosios institucijos Vyriausybės nustatyta tvarka organizuoja kapinių priežiūrą, koordinuoja bei kontroliuoja kapinių darbą. Ši savivaldybių funkcija yra įgyvendinama vadovaujantis Taisyklėmis, kurios nustato kapinių priskyrimo neveikiančioms, riboto laidojimo ar veikiančioms kapinėms, kapinių perdavimo juridinio asmens teises turinčiai religinei bendruomenei ar bendrijai, leidimo laidoti išdavimo, kapaviečių ar kolumbariumo nišų skyrimo ir laidojimo jose, kapinių priežiūros ir kitų su kapinių tvarkymu susijusių darbų ir paslaugų atlikimo tvarką. VSI 37 straipsnio 1 dalyje įtvirtintos seniūnijos funkcijos ir minėtos dalies 3 punkte numatyta, jog seniūnija Vyriausybės nustatyta tvarka išduoda leidimus laidoti, jeigu seniūnijos aptarnaujamoje teritorijoje atlieka kapinių priežiūrą. Vadovaujantis VSI 33 str. 1 d. Savivaldybės administracija yra savivaldybės biudžetinė įstaiga, kurią sudaro struktūriniai padaliniai, į struktūrinius padalinius neįeinantys valstybės tarnautojai ir savivaldybės administracijos filialai – seniūnijos (savivaldybės administracijos struktūriniai teritoriniai padaliniai), ir pažymime, kad (*duomenys neskelbtini*) apylinkės seniūnija – Savivaldybės administracijos filialas, o seniūnas ir kiti seniūnijos darbuotojai

yra Savivaldybės administracijai priskiriami darbuotojai. VŠĮ 34 str. 1 d. nurodyta, jog „Savivaldybės administracijos direktorius vadovauja savivaldybės administracijai. Jis yra įstaigos vadovas. Savivaldybės administracijos direktorius tiesiogiai ir asmeniškai merui atsako už įstatymų, įstatymų įgyvendinamųjų teisės aktų, Vyriausybės, savivaldybės tarybos, mero sprendimų įgyvendinimą savivaldybės teritorijoje jo kompetencijai priskirtais klausimais.“ Dėl to byloje Atsakove, be trečiojo suinteresuoto asmens, turi būti laikytina tik Administracija.

Atsiliepime nurodė, kad vadovaujantis VAI 11 str. 1 d., asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“ patvirtintas taisyklės (*toliau – ir Nagrinėjimo ir aptarnavimo taisyklės*). Pareiškėjas 2023 m. lapkričio 30 d. prašymu „Dėl tvarkos užtikrinimo (*duomenys neskelbtini*) kapinėse“ (*toliau – ir 2023-11-30 Prašymas*) kreipėsi į Savivaldybės merą, prašydamas užtikrinti tvarką (*duomenys neskelbtini*) kapinėse, t. y. kad būtų sudaryta galimybė prieiti prie jo tėvų kapo, bei atkreipti dėmesį, jog (*duomenys neskelbtini*) kapinėse nesilaikoma nustatytos tvarkos. Savivaldybės meras, atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta anksčiau, pavedė Administracijos direktoriui išsiaiškinti ir atsakyti Pareiškėjui. Įvertinus 2023-11-30 Prašymo turinį, buvo nustatyta, kad iš esmės 2023-11-30 Prašymas laikytinas kreipimusi dėl tvarkos užtikrinimo (*duomenys neskelbtini*) kapinėse, kurios yra (*duomenys neskelbtini*) apylinkės seniūnijos teritorijoje, o ne skundu dėl seniūno konkrečių veiksmų. Atsižvelgiant į tai ir siekiant efektyviai spręsti Pareiškėjo keliamus klausimus, Administracijos direktorius 2023-11-30 Prašymą pavedė nagrinėti Savivaldybės struktūriniam teritoriniam padaliniiui – Seniūnijai. Atsakymą, laikydamsi anksčiau nurodytų Nagrinėjimo ir aptarnavimo taisyklių reikalavimų, Seniūnija 2023 m. gruodžio 27 d. pateikė raštu Nr. (*duomenys neskelbtini*) „Dėl informacijos pateikimo“, kuriame Pareiškėjui buvo pateikta informacija apie Taisyklės, reglamentuojančias kapinių priežiūros tvarką. Taip pat Pareiškėjas informuotas, jog: „<...> (*duomenys neskelbtini*) kaimo kapinės yra senos ir nėra bendro kapinių ir atskirų kapaviečių išdėstymo plano, kurių pagrindu būtų galima nustatyti kapų dydžius ir ribas, todėl išlaikyti kapaviečių dydžius ir atstumus tarp kapų seno tipo kapinėse neįmanoma.<...>“ Pažymėjo, kad Taisyklės privalomos tvarkant visas kapines, kuriose palaidoti ir (ar) laidojami žmonių palaikai. Minėtų Taisyklių 14 p. nustatytas skiriamos kapavietės dydis, kuris vienam kapui – 3,75 kv. metro (1,5x2,5), keliems kapams (šeimos kapavietė) – 7 kv. metrai (2,8x2,5), tik kremuotiems žmogaus palaikams laidoti – 1,32 kv. metro (1,10x1,20) arba pagal kapinių planą – kitokio dydžio.

Pareiškėjas savo Skunde Komisijai nurodė, jog: „<...>Tuo tarpu po to, kai V. T. pradėjo tvarkyti savo artimųjų kapavietę ir kuoliukais nustatė jos ribas, tai jos dydis tapo toks – 2,62 x 2,80.<...>“. Administracijos vertinimu, Pareiškėjas nepateikė jokių įrodymų, nuo kurios vietos skaičiavo V. T. artimųjų kapavietės ribas, o „kuoliukai“ negali būti vertinami kaip riboženkliai. Taisyklėse, tiek prieš tai galiojusiose Kapinių tvarkymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. vasario 13 d. nutarimu Nr. 144 „Dėl Kapinių tvarkymo taisyklių patvirtinimo“, kurios Vyriausybės 2008 m. lapkričio 30 d. nutarimu Nr. 1207 neteko galios, patvirtinus naujas Kapinių tvarkymo taisyklės, atstumai tarp kapų jau nebuvo numatyti. (*duomenys neskelbtini*) kaimo kapinės yra seno tipo, laidojant tiek Pareiškėjo, tiek V. T. artimuosius kapavietėse, nebuvo bendro kapinių ir atskirų kapaviečių išdėstymo plano, kurių pagrindu būtų galima nustatyti kapų dydžius ir ribas, todėl išlaikyti kapaviečių dydžius ir atstumus tarp kapų seno tipo kapinėse neįmanoma. Vadovaujantis Taisyklių 25 p. nustatyta, kad kapo paminklai, antkapiai, kapavietės aptvėrimas, kurie pagal Lietuvos Respublikos statybos įstatymą ir statybos techninius reglamentus nepriskiriami statiniams (toliau šiame punkte – kiti kapavietės objektai), įrengiami vadovaujantis šių Taisyklių, savivaldybės teritorijos kapinių, kuriose numatoma įrengti kitus kapavietės objektus, tvarkymo taisyklių ir kitų teisės aktų nuostatomis. Statant ir (ar) rekonstruojant statinius kapavietėje, įrengiant kitus kapavietės objektus, už kapavietės priežiūrą atsakingas asmuo praneša apie tai kapinių prižiūrėtojui, o šis žurnale įrašo kapavietės statinių statymo ir (ar) rekonstravimo, kitų kapavietės objektų įrengimo datas. Atsižvelgiant į šią Taisyklių nuostatą, Pareiškėjas savo Skunde nenurodė, jog V. T., tvarkydamas savo artimųjų kapavietę, ją aptvėrė ar atliko kitus neleistinus veiksmus, kurie

apribojo Pareiškėjo galimybę patekti prie savo artimųjų kapavietės. Skunde nurodytas teiginys: „<.....>, kai pagal antkapį ir paminklą suvokiamos V. T. ribos buvo praplėstos plytelėmis ir kuoliukais, praėjimas, kuris turi būti užtikrintas, susiaurėjo iki vos kelių centimetrų. <.....>“ negali būti vertinamas, kaip kapavietės praplėtimas, kadangi kapavietė nebuvo naujai aptveriamą apribojant priėjimus. Pagal šią Taisyklių nuostatą V. T., tvarkydamas savo artimųjų kapavietę, pareigos apie tai pranešti kapinių prižiūrėtojui neturėjo, kadangi kapavietės tvarkymas nebuvo susijęs su statinių statymu ir (ar) jų rekonstrukcija.

Išanalizavus CEMETY – Lietuvos kapinių informacijos skaitmeninimo ir duomenų valdymo sistemos (*toliau – ir Sistema*) duomenis (<https://cemety.lt/>), nustatyta, kad Pareiškėjo kapavietėje Nr. (*duomenys neskelbtini*) palaidoti keturi asmenys laikotarpiu nuo (*duomenys neskelbtini*) metų iki (*duomenys neskelbtini*) metų, o prašyme nurodyto V. T. kapavietėje Nr. (*duomenys neskelbtini*) palaidoti du asmenys laikotarpiu nuo (*duomenys neskelbtini*) metų iki (*duomenys neskelbtini*) metų. Taigi, įvertinus Sistemos duomenis (vietas žemėlapyje), Administracijos nuomone, V. T. priklausanti kapavietė, kuri nėra aptverta, įrengta žymiai anksčiau, negu Pareiškėjui priklausanti kapavietė, prie kurios priėjimas yra laisvas tiek pro V. T. priklausantią kapavietę, tiek pro kitiems asmenims priklausančias kapavietes. Administracija papildomai patikrino duomenis vietoje, įvertino esamą situaciją ir nustatė, kad V. T. priklausanti kapavietė nėra aptverta ir priėjimas yra laisvas iš visų pusių. Atkreipė dėmesį, kad būtent Pareiškėjo kapavietė, jei būtų vertinama pagal naujas Taisykles, kai gali būti skiriama kapavietė keliems kapams (šeimos kapavietė) – 7 kv. metrai (2,8x2,5), neatitiktų leidžiamo dydžio, kadangi Pareiškėjo artimųjų kapavietė yra 3,13x2,30 dydžio. Pareiškėjo skunde minimas Aprašas nustato leidimų laidoti išdavimą, laidojimo ir kapinių lankymo Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorijoje tvarką, o kapinių priežiūros ir kitų su kapinių tvarkymu susijusių darbų ir paslaugų atlikimo tvarką reglamentuoja anksčiau minėtos Taisyklės, todėl, Administracijos nuomone, Pareiškėjas Aprašo nuostatas vertina ir taiko netinkamai. Pareiškėjo cituojamas Aprašo 10 punktas, kuriame numatyti kapavietės dydžiai ir takai, tarp kapų yra taikomi formuojant naujas kapavietes, t. y. šių reikalavimų pritaikyti seno tipo kapinėms neįmanoma.

Atsiliepime nurodė, jog Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (*toliau – ir LVAT*) savo jurisprudencijoje yra ne kartą konstatavęs, jog akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą, motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Administracijos nuomone, Seniūnijos pateiktas atsakymas buvo aiškus, tikslus, nedviprasmiškas, leidžiantis Pareiškėjui suvokti, kokios priežastys lėmė tokio atsakymo turinį. Atsakyme nurodytos faktinės aplinkybės ir konkrečios teisės normos (Taisyklės), reglamentuojančios kapinių priežiūros ir kitų su kapinių tvarkymu susijusių darbų ir paslaugų atlikimo tvarką. Pareiškėjas, išskyrus Skundo dalyje prašydamas panaikinti Raštą, neišdėstė jokių pagrįstų argumentų, kokias teises pasekmes jam sukėlė priimtas sprendimas ir kokių veiksmų dėl pateikto Rašto jis negalėjo atlikti ar kitaip buvo suvaržytos jo teisės, dėl to Skundas turi būti atmestinas kaip nepagrįstas. Atsakovės nuomone, Raštas atitinka visus Viešojo administravimo įstatyme įtvirtintus reikalavimus administraciniam sprendimui. Administracija būdama viešojo administravimo subjektu, savo veikloje privalo vadovautis Viešojo administravimo įstatyme įtvirtintais viešojo administravimo principais, kartu ir įstatymo viršenybės principu, kuris, be kita ko, reiškia, kad administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais. Pažymėjo, kad skundžiamas Raštas priimtas vadovaujantis galiojančiomis teisės aktų nuostatoms, todėl Pareiškėjo skundas neturi jokio pagrindo.

Trečiasis suinteresuotas asmuo Kaišiadorių rajono savivaldybės meras atsiliepimo nepateikė.

Skundas tenkintinas.

Byloje ginčas kilo dėl 2023-12-27 Rašto teisėtumo.

Iš į bylą pateiktų matyti, kad Pareiškėjas 2023 m. lapkričio 15 d. Prašymu kreipėsi į Kaišiadorių rajono merą (Administracijoje registruotas 2023-11-30 Nr. *(duomenys neskelbtini)*), kuriame nurodė, kad dėl tvarkos užtikrinimo *(duomenys neskelbtini)* kapinėse buvo kreiptasi į Seniūną, tačiau problema nebuvo sprendžiama. Prašyme nurodė, kad 1) vadovaujantis teisės aktais *(duomenys neskelbtini)* kapinėse vieno asmens kapavietė turi būti 3, 75 kv. m (1,5x2,5), o šeimos kapavietė 7 kv. m. (2,8x2,5). 2) Kitoks nei nurodyta kapavietės dydis įmanomas tik tuomet, jei jis nustatytas pagal kapinių planą, tačiau vertinant Seniūno 2023-08-30 rašto Nr. *(duomenys neskelbtini)* turinį, tokio plano *(duomenys neskelbtini)* kapinėse nėra, todėl tiek vieno asmens, tiek šeimos kapavietei galioja Apraše nurodyti dydžiai. 3) Tarp kapų esantys šoniniai takai turi būti ne mažiau 0,5 m, galiniai – ne mažiau 0,75 m, o tarp eilių galiniai takai turi būti ne mažiau 1,5 m. 4) *(duomenys neskelbtini)* kapinių tvarkytoju yra Administracija ar kitas įgaliotas asmuo, kuris turi užtikrinti Apraše ir kituose teisės aktuose nurodytų nuostatų laikymąsi. 5) už konkreto kapo priežiūrą atsakingas asmuo turi prižiūrėti kapavietę ir privalo pašalinti pažeidimus, kuriuos jis, įrengdamas kapo paminklą, antkapį ar atlikdamas kitus kapavietės priežiūros darbus, padarė kapinėms ar kitoms kapavietėms. Problema ta, kad V. T. pradėjus tvarkyti šeimos kapą buvo sujaukta visa kapų aplinka, buvo užkirstas kelias tarp kapaviečių. Teigė, kad Seniūno nuomone jokie praėjimai ar priėjimai nėra užtvirti. Pareiškėjas nurodė, kad tarpas tarp V. T. artimųjų ir šalia esančių kapaviečių, yra tik 8,7 cm. Pareiškėjas prašė imtis visų įmanomų ir būtinų veiksmų, kad *(duomenys neskelbtini)* kapinėse būtų užtikrintas teisės aktų normomis nustatytų reikalavimų laikymasis, taip sudarant galimybę ne tik laisvai prieiti prie Pareiškėjo tėvų kapo, bet ir prie visų panašioje situacijoje atsidūrusių kapaviečių (b. l. 12-15).

Pareiškėjui buvo atsakyta šioje byloje skundžiamu Seniūno 2023-12-27 Raštu, kuriame nurodyta, kad Meras 2023 m. lapkričio 30 d. gavo Pareiškėjo prašymą dėl praėjimų tarp kapaviečių *(duomenys neskelbtini)* kapinėse. Informavo, kad Taisyklių *(redakcija 1990-11-26 Nr. 359)* 11 p. nustatyta, kad mirusiam palaidoti skiriamas 3,75 kv. m. (1,5x2,5), o šeimos kapui 7 kv. m. (2,8x2,5) sklypas, neįskaitant ploto praėjimams tarp kapų (šoniniai praėjimai – 0,5 m, galiniai – 0,75 m pločio). Šios Taisyklės neteko galios 2006 m. vasario 22 d. Nurodė, kad *(duomenys neskelbtini)* kaimo kapinės yra senos ir nėra bendro kapinių ir atskirų kapaviečių išdėstymo plano, kurių pagrindu būtų galima nustatyti kapų dydžius ir ribas, todėl išlaikyti kapaviečių dydžius ir atstumus tarp kapų seno tipo kapinėse neįmanoma. Be to, V. T. artimųjų kapavietė neužima tiek netoliese esančių, tiek savanorio *(duomenys neskelbtini)* kapavietės ar kitų šalia esančių kapų teritorijos. Seniūno 2023-12-27 Rašte padaryta išvada, kad pareiškėjo teisės nepažeidžiamos, priėjimas prie artimųjų kapo laisvas (b. l. 10-11).

Komisija pažymi, jog atsakovė Administracija atsiliepiame nurodė, jog byloje atsakove, be trečiojo suinteresuoto asmens, turi būti laikytina tik Administracija. Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo *(toliau – ir IAGNTĮ)* 13 str. 1 d. nustatyta, jog tretieji suinteresuoti asmenys tai asmenys, kurių teisėms ar pareigoms bylos sprendimas gali turėti įtakos. IAGNTĮ 13 str. 4 d. nustatyta, jog tretieji suinteresuoti asmenys gali būti įtraukiami dalyvauti byloje motyvuotu bylos šalies prašymu. Šiuo aspektu Komisija pažymi, jog iš bylos duomenų matyti, kad pareiškėjas 2023 m. lapkričio 15 d. Prašymu kreipėsi į Kaišiadorių rajono merą. Komisija pažymi, jog pareiškėjas skundžia viešojo administravimo subjekto, t. y. Administracijos, priimtą sprendimą (Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos *(duomenys neskelbtini)* apylinkės seniūno A. J. 2023 m. gruodžio 27 d. raštą Nr. *(duomenys neskelbtini)*), tačiau pareiškėjas taip pat skundu Komisijos prašo perduoti pareiškėjo 2023 m. lapkričio 15 d. Prašymą išnagrinėti iš naujo Kaišiadorių rajono merui. Komisija, įvertinusi pareiškėjo skundo reikalavimą, bei aplinkybę, jog 2023 m. lapkričio 15 d. Prašymu pareiškėjas kreipėsi į Kaišiadorių rajono merą, vertina, jog Kaišiadorių rajono meras į bylą pagrįstai įtrauktas trečiuoju suinteresuotu asmeniu.

Iš pareiškėjo 2023 m. lapkričio 15 d. Prašymo Merui turinio matyti, jog pareiškėjas jame yra nurodęs, jog nesutinka su Seniūno pozicija, kad „nieko sudėtingo, dėl ko kilo konfliktas *(duomenys neskelbtini)* kapinėse, nėra“ (b. l. 12). Pareiškėjas nesutinka su atsakovės pozicija, jog praėjimai prie

kapų nėra užtverti (b. l. 13–14). Pareiškėjas 2023 m. lapkričio 15 d. Prašyme Merui pažymėjo, jog nesutikdamas su situacijos vertinimu kreipėsi į Seniūną. Nurodė, kad Seniūno nurodyti praėjimai yra negalimi. Pareiškėjas teigia, jog dėl netinkamų praėjimų į kapavietę nėra galimybės saugiai ir nepažeidžiant kitų asmenų interesų vaikščioti tarp kapaviečių. Pareiškėjas 2023 m. lapkričio 15 d. Prašyme Merui taip pat nurodė, jog, pareiškėjo vertinimu, vadovaujantis galiojančiais teisės aktais yra poreikis savivaldybės lygiu imtis veiksmų, tačiau Seniūno elgsena yra kitokia (b. l. 14). Teigia, jog Seniūno veiksmai pasireiškia neveikimu ir atsirašinėjimu. Pareiškėjas 2023 m. lapkričio 15 d. Prašyme Merui nurodė, jog Seniūnas pareiškėjui dėl šio klausimo yra atsakęs 2023 m. birželio 15 d. raštu Nr. (*duomenys neskelbtini*). Pareiškėjas 2023 m. lapkričio 15 d. Prašyme teigė, jog Seniūno 2023 m. birželio 15 d. raštu Nr. (*duomenys neskelbtini*) skatinama pažeidinėti galiojančias tvarkas vaikstant per kitas kapavietes ir nešalinant esamų pažeidimų (b. l. 14–15). Pareiškėjas prašė imtis visų įmanomų ir būtinų veiksmų, kad (*duomenys neskelbtini*) kapinėse būtų užtikrintas teisės aktų normomis nustatytų reikalavimų laikymasis, taip sudarant galimybę ne tik laisvai prieiti prie Pareiškėjo tėvų kapo, bet ir prie visų panašioje situacijoje atsidūrusių kapaviečių (b. l. 15).

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 2 str. 12 d. nustatyta, jog skundas – asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame tas asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti. Tuo tarpu Viešojo administravimo įstatymo 2 str. 10 d. nustatyta, jog prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus. Šiuo aspektu Komisija pažymi, jog nesutinka su atsakovės atsiliepime išdėstyta pozicija, kad pareiškėjo 2023 m. lapkričio 15 d. Prašymas atitinka Viešojo administravimo įstatymo 2 str. 10 d. nustatytą prašymo sąvoką. Komisija, įvertinusi 2023 m. lapkričio 15 d. Prašymo turinį, pažymi, jog jis yra siejamas su konkrečiomis pareiškėjo galimai pažeidžiamomis teisėmis, t. y. galimai neteisėtai apribojant galimybę pareiškėjui patekti prie jo tvarkomos kapavietės. Esant šioms aplinkybėms, 2023 m. lapkričio 15 d. Prašymas atitinka Viešojo administravimo įstatymo 2 str. 12 d. nustatytą skundo sąvoką.

Komisija taip pat pažymi, jog sistemiškai įvertinus 2023 m. lapkričio 15 d. Rašto turinį matyti, jog pareiškėjas jame yra aiškiai nurodęs, jog dėl tų pačių pareiškėjo galimai pažeistų teisių jis jau anksčiau yra kreipėsi į Seniūną, tačiau, kaip vertina pareiškėjas, Seniūno 2023 m. birželio 15 d. raštu Nr. (*duomenys neskelbtini*) buvo skatinama pažeidinėti galiojančias tvarkas vaikstant per kitas kapavietes ir nešalinant esamų pažeidimų (b. l. 14–15). Pareiškėjas 2023 m. lapkričio 15 d. Rašte dėstė aplinkybes, jog nesutinka su Seniūno atliktu vertinimu, Seniūno veiksmus pareiškėjas vertina kaip neveikimą ir atsirašinėjimą. Taigi, įvertinus 2023 m. lapkričio 15 d. Rašto turinį matyti, jog pareiškėjas į Merą kreipėsi ne tik dėl jo galimai pažeistų teisių galimai neteisėtai apribojant galimybę pareiškėjui patekti prie jo tvarkomos kapavietės, tačiau ir dėstomi argumentai dėl viešojo administravimo subjekto, t. y. Seniūno, galimai neteisėtų veiksmų netinkamai vykdant viešąjį administravimą pagal pareiškėjo kreipimąsi. Viešojo administravimo įstatymo 22 str. 2 d. nustatyta, jog draudžiama persiųsti (perduoti) skundą nagrinėti pareigūnui, valstybės tarnautojui, kitam įstatymų nustatytą specialų statusą turinčiam fiziniam asmeniui ar darbuotojui, o kai skundas dėl viešojo administravimo subjekto veiksmų ar neveikimo paduodamas aukštesniam pagal pavaldumą viešojo administravimo subjektui, – viešojo administravimo subjektui ar jo struktūriniam padaliniiui, kurių veiksmai yra skundžiami. Komisija pažymi, jog Viešojo administravimo įstatymo 22 str. 2 d. norma yra siekiama užtikrinti administracinės procedūros nešališkumą ir objektyvumą bei išvengti galimo piktnaudžiavimo valdžia atvejų.

Konstatuotina, jog Seniūno 2023 m. gruodžio 27 d. Raštas Nr. (*duomenys neskelbtini*) parengtas nesilaikant Viešojo administravimo įstatymo 22 str. 2 d. nuostatų bei pažeidžiant objektyvumo principą, nes administracinį sprendimą, kuriuo atsakoma į 2023 m. lapkričio 15 d. Prašymą, surašė ir atliko aplinkybių, nurodytų 2023 m. lapkričio 15 d. Prašyme tyrimą, viešojo administravimo subjektas, neatsiejamai dalyvavęs ir anksčiau sprendęs tą patį klausimą dėl pareiškėjo galimai pažeistų teisių galimai neteisėtai apribojant galimybę pareiškėjui patekti prie jo tvarkomos

kapavietės. Taip pat pažymėtina, jog 2023 m. lapkričio 15 d. Prašyme pareiškėjas aiškiai ir nedviprasmiškai nurodė, jog nesutinka su Seniūno 2023 m. birželio 15 d. raštu Nr. (*duomenys neskelbtini*), bei Seniūno veiksmus pareiškėjas vertina kaip neveikimą ir atsirašinėjimą. Komisijos vertinimu pareiškėjas pagrįstai teigia, jog į pareiškėjo 2023 m. lapkričio 15 d. Prašymą turėjo atsakyti viešojo administravimo subjektas nesusijęs ir anksčiau nesprendęs dėl analogiško skundo.

Atsakovė atsiliepime dėstė aplinkybes, jog savivaldybės teritorijoje leidimus laidoti išduoda Administracijos struktūrinių teritorinių padalinių seniūnijų seniūnai, kurie atlieka ir kapinių priežiūrą. Šiuo aspektu pažymėtina, jog pareiškėjas 2023 m. lapkričio 15 d. Prašymą teikė ne dėl administracinės paslaugos (leidimo laidoti) suteikimo, o teikė skundą dėl pareiškėjo galimai pažeistų teisių ir teisėtų interesų.

Atsakovė atsiliepime nurodė, jog Meras pavedė Administracijos direktoriui išsiaiškinti ir atsakyti Pareiškėjui. Komisija pažymi, jog Vietos savivaldos įstatymo 34 straipsnio 1 dalyje nustatyta, jog savivaldybės administracijos direktorius vadovauja savivaldybės administracijai. Jis yra įstaigos vadovas. Savivaldybės administracijos direktorius tiesiogiai ir asmeniškai merui atsako už įstatymų, įstatymų įgyvendinamųjų teisės aktų, Vyriausybės, savivaldybės tarybos, mero sprendimų įgyvendinimą savivaldybės teritorijoje jo kompetencijai priskirtais klausimais. Pažymėtina, jog byloje nenustatytos aplinkybės, jog Administracijos direktorius ar Administracija negalėtų spręsti dėl pareiškėjo 2023 m. lapkričio 15 d. Prašymo, šioje byloje nustatyta tik ta aplinkybė, jog 2023 m. lapkričio 15 d. Prašymo perdavimas nagrinėti Seniūnui neatitinka Viešojo administravimo įstatymo 22 str. 2 d. reikalavimų.

Esant šioms aplinkybėms, yra pagrindas pareiškėjo skundą tenkinti iš dalies, t. y. panaikinti Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos (*duomenys neskelbtini*) apylinkės seniūno A. J. 2023 m. gruodžio 27 d. raštą Nr. (*duomenys neskelbtini*) ir įpareigoti Administraciją iš naujo išnagrinėti pareiškėjo 2023 m. lapkričio 15 d. Prašymą teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais.

Vadovaudamasi Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 2-3 punktu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Panaikinti Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos (*duomenys neskelbtini*) apylinkės seniūno A. J. 2023 m. gruodžio 27 d. raštą Nr. (*duomenys neskelbtini*).

Įpareigoti atsakovę Kaišiadorių rajono savivaldybės administraciją iš naujo išnagrinėti pareiškėjo 2023 m. lapkričio 15 d. Prašymą teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo bylos šalys gali apskųsti Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka Regionų administraciniam teismui.

Posėdžio pirmininkas

Edvardas Jucius

Komisijos nariai

Lionela Gelmanienė

Karine Zavgorodnaja